

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét, illető közlemények a szerkesztőséghez, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

A politikai helyzetről.

Olyan most a politikai pártélet, mint egy zavaros khaosz, melyben majd homályos, majd megvilágosabb tömegek uszálnak, de még határozott alakot nem tudtak magukra öltetni.

A szabadelvű pártból eddig 32 képviselő lépett ki, mivel ezek meggyőződése az egyházpolitikai törvényeket nem veszi be; de azért hiába kongatják az ellenzéki lapok a lélekharangot, a párt magában még máig is elég erős, hogy a reform-törvényeket diadalmasan keresztülvigye s minden ellenkező állítás nem egyéb, mint a tisztán beszélő számok meghazudtolása.

Ami az ellenzéki pártok magatartását illeti, ott is kezd némi világosság gerjedezni, ott is van egy bizonyos töredék, mely a „tekints ide, tekint oda” politikával felhagyva, határozottan az egyházpolitikai törvények mellett van, amint hogy a függetlenségi programjában az általános vallásszabadság és polgári házasság benne foglaltatik s amint hogy Kossuth Lajos is kimondotta, hogy a függetlenségi pártnak az egyházpolitikai kérdéseket támogatni kell.

Ezen felvilágosult töredékkel szemben van egy rész, mely beállotta a „fekete had” szolgálatába és a XIX. század utolsó tizedének örök szégyenére akad sajtó, mely ezt a retrograd irányzatot támogatja és ama hirhedt jezsuita jelszót írva zászlójára: „A cél szentesíti az eszközt”, nem pirul bevallani, hogy kormánybuktatási vágyának az elveket alárendeli. Mit neki a liberálisizmus, mit neki a felvilágosultság? csak hogy bukják a kormányt.

No hát ilyen szörny-elmélet visszahull azok fejére, kik annak életet adtak. A vallási rajongás, a szellemi korlátozottság, a feudalizmus s politikai szűkkeblűség csinálhat nehézségeket, felkavarhatja a vallási és társadalmi békét, de a korszellemet utjában feltartóztatni nem fogja, s bármily eszeveszett harcra folytatson is az elvadult ellenzéki sajtó, bármely csalárd uton igyekezzenek is a papok és főurak hamis közvéleményt teremteni, s bármily hitványan folytassa is az ultramontánizmus a reverzális-hajszát: az egyházpolitikai törvények fényes diadalmenetben fognak a magyar országgyűlésen keresztül menni s Magyarország

ezzel eleget tesz az utolsó követelménynek is, hogy a felvilágosult, művelt államok közé soroltassék.

Hogy a szabadelvű pártból a főurak s azon képviselők, kik lelkiismeretüket elzálogosították, kilépnek, az csupán csak annyit jelent, hogy a párt lassankint megtisztul azon elemektől, melyekben teljesen megbizni úgy sem lehetett. Ami pedig ama híres nagy katolikus-gyűlést, a heczkáplánok szószéki förmedvényét s a felbujtogatott értelmetlen tömeg mozgalmát illeti, ezzel szemben mindig elégséges ama impozáns, méltóság-teljes tüntetésre hivatkozni, melyet az ország megyei és városai a múlt évben az egyházpolitikai törvények mellett rendeztek, és ama ellenmozgalmakra tekinteni, melyek e tárgyban ismét megindultak. Budapest, Fiume, Debreczen, Arad már ismét felemelték hatalmas szavukat s nem sokára mások is fogják követni. És e tüntető szabadelvű törv. hatóságok háta megett egy oly nagy és művelt magyar közönség áll, melyből 10 mindig megér százat abból a tömegből, melyet a papok jó napdíj mellett felesaltak ama hirhedt kath. nagygyűlésre.

Igy és nem másképpen alának a dolgok s bármennyire szentesíti is az ellenzéknél a cél az eszközt s bármennyire ujjongjon is az ellenzéki sajtó, az egyszer bizonyos, hogy a nemzet akaratát elnyomni nem lehet. O.

Politikai hírek.

BELFÖLD.

Bomlik a nemzeti párt. Addig hirdettetett a pártbomlás a szabadelvű pártban, míg kedvet kapott hozzá a nemzeti párt is és bomlik. Jól értesült körökben beszélnek, hogy Horváth Lajos nem ért egyet a nemzeti pártnak a liberális reformok elleni magatartásával s kering a fáma, hogy az esetben, ha a pártvezér és a tagok a javaslatok ellen szavaznának, 12—14 más képviselővel együtt kilép a párt kötelékéből.

A 25. §. A hadügyminisztérium elrendelte, — a „Fremdenblatt” szerint — hogy az önkénteseket ezután ne tartalékos tisztekké, hanem csak tiszthelyettesekké nevezzék ki, mely a legközelebbi tisztvizsgákra és ki-nevezésekre is vonatkozik. A tisztviselők fedezve van s így csak az évről-évre kilépő 300 tartalékos tiszt helyébe fognak újakat a legszigorubb választás után kinevezni.

A trikolor. Az osztrák-magyar monarchia külföldi nagykövetei, követségei és konzulátusai ünnepélyes alkalmakkor mindig mellőzték a magyar nemzeti lobogót, mely ügy szóba került a képviselőházban és a delegációban, s úgy látszik ez az anomália megszűnik, mert Berlinben az

TÁRCZA.

Góbé a bicskások között.

Írta: Dobay János.
III.
(Folytatás.)

Este 5 óra tájban sötétedni kezdett s egy fél óra múlva szuroksötétség vett körül. Az a híres egyiptomi sötétség, melylyel a haragos Isten sújtott az egyiptomiakat, s melyet a középkorban, mint ereklét, palaezszámra árultak, nem lehetett feketébb, mint amely minket megkörnyékezett.

A lovak mentek, amiképpen szótörők diktáltak, emberi látóeszköz valamit megkülönböztetni nem tudott. Olykor-olykor megakadt a szekér s ekkor az élelmes kocsis egy-egy marék szalmát gyújtott meg, hogy meglássa, mi történik odakünn. Ilyenkor vagy a Kulás, vagy a Mihók, t. i. vagy egyik, vagy másik ló rekedt meg egy mélyebb sárgödörben. Le kellett szállnunk s segítettünk a szegény párának. Már a

szekéren levő összes szalma- és szénakészlet elfogyott, midőn hirtelen gyertyafénnyel pillantottam meg a távolban.

Soha az életben semmi tűzféle ekora örömmel nem töltött el, mint e kis láng, mert ahol a gyertya ég, emberek vannak, barátságos hajlék van, s nekünk nem kell elvesznünk itt a feneketlen sártengerben. A lovak is hihetőleg egy nézetten voltak velem, mert ezen időtől kezdve sebesebben kezdetünk haladni s fél óra alatt már egy pusztai tanya tágas udvarára hajtottunk be.

Pillanat alatt legugrottam a szekérről s rohantam befelé a házba. Megtehettem, mert az ajtó nyitva volt.

Az egyetlen szegényes szoba asztalán gyertya, a nagy banya-kemenében egy emberi alak volt; valószínűleg a ház ura. Nem lehetett az atyának valami tiszta lelkiismerete, hogy az alváshoz is gyertyát használt.

De mielőtt róla szólának, leírom, hogy mi az a banya-kemenete. Ez

egy sajátságos tüzelő hely, melynek szája a pítvarban van, a hasa meg benn a szobában, éppen mintha egy szekely sütökemenzét a pítvarból betolnának a szobába hasas felével s a száját künn hagynák. A bunyevázok ezt a tüzelőt nagyon kedvelik, mivel egyenletes, kellemes meleget gerjeszt s a tetejébe alkalmazott nyugágyon igen édesen lehet aludni. A lehető legnyújásabb arccsal közeledtem a házi gazda felé. Beszéltem hozzá először magyarul, aztán németül s végre latinul, de semmi nemű feleletet nem adott. Már mind egy, én benn vagyok s akár haragszik a gazda, akár nem, én élve innen ki nem megyek. A szobában jó meleg volt s egy fapad ugy esábitott, hogy menjek s feküdjem rá, mert szemem ragadtak le a nagy kimerültség miatt. Levetttem felső kabátomat, mely esuron víz volt. Ekkor a néma alak megmozdult, leszállt magas ágyáról s egyenesen oda jött hozzám, elvette nagy kabátomat s letette a kemence oldalára s

aztán ismét visszajött s intett, hogy üljek le a lőczára. Gépiesen engedelmeskedtem a különös embernek. Ekkor lehajolt, megfogta cipőmet s lehuzta s így tovább; egy pillanat alatt levetkőztetett s ruháimat odarakta a kemencézére, s mikor ezzel elkészült, odajött hozzám, felöltött és feldobott magas ágyára s bundáját rám terítette. Kezdettem átlátni, hogy nekem most egyszerű, de nagy szívű emberrel van dolgom s szívem megnevezhetlen hálával telt meg iránta. Mondhatom, hogy soha az életben ágyban olyan jól nem pihentem. Az én gazdám ezzel kiment a szobából, valószínűleg azért, hogy nyugalomban ne zavarjon; de alig egy negyed óra múlva visszatért s egy tál meleg levest nyújtott fel nekem. Pompás felmelegített halleves volt, de rendkívül jól ízlett nekem.

Kocsisom is e közben bejött a szobába s kérdésemre elmondta nekem, hogy az öreg Szimies a legjobb ember a világon, de az a kár, hogy vadrácz és egy szót sem tud ma-

osztrák-magyar nagykövetség palotáján a sárga-fekete lobogó mellett most már ott díszleg a piros-fehérvörös zászló.

KÜLFÖLD.

A francia kamarában egy szociálista képviselő beszéde közben, melynek erős éle a kormány ellen irányult, fölhangzott többek ajkán a „Vive la commune!” de legörültebben Thivrier munkás képviselő kiabált, miért fegyelmi úton az üléstől kirekesztették.

Kézdi-Vásárhely képviselő-testületének gyűlése.

— január 30.

Elnök polgármester melegen üdvözlö az év első közgyűlésén az összegyűlt képviselőket s a gyűlést megnyitja.

1. Elnök előterjeszti mindazon hivatalos intézkedéseket, melyek a „Kecskés-Zsíros” erdőségnek a határrendezés alkalmával Romániához szakadt részlete felett történtek. Ezen erdő-területet ugyanis a romániai Szent-Spiridon zárda a határrendezés után a nemzetközi jog ellenére mindjárt elfoglalta s használatba vette. Kézdi-Vásárhely ekkor miniszteri utasítás alapján pert indított a zárda ellen a romániai bíróságnál s már eddig is jelentékeny összeget költött el e per folytatására. A képviselőtestület, látva azt, hogy a romániai birtok-bíróságok részrehajlatlanságában binni nem lehet, megyénk főispánja útján feliratot intézett a kormányhoz, hogy diplomáciai úton intézkedjék az iránt, miszerint Kézdi-Vásárhely város jogos tulajdonába visszahelyeztessék. A főispán most leiratban közli mindazon lépéseket, melyek a két állam külügyminiszterei között e tárgyban történtek. — Ezen hivatalos leiratról örömmel tapasztaljuk, hogy a Romániához szakadt s jogtalanul elfoglalt erdőink visszaszerzése iránt a hivatalos tárgyalások folynak s nem kétkedünk, hogy előbb-utóbb eredményre fognak vezetni.

2. Még egy fontos tárgya volt a mai gyűlésnek. Molnár Józsiás országgyűlési képviselő ur egy felterjesztést intézett a marosvásárhelyi ke-

resk. és iparkamarához, melyben kifejti, hogy Háromszék vármegye érdekeire nézve mennyivel előnyösebb volna, ha a Csik-Szeredáig tervezett vasútvonal nem a gyimesi szoroson át esatlakoznék Romániával, hanem a Nyergesen Kászon völgyén lejöve és Kézdi-Vásárhelyt érintve, az ojtózi szoroson át metszené a román-magyar határt. Ezen esatlakozási tervet nevezett képviselő már közölte a belügyminiszterrel, ki neki azt az ígéretet tette, hogy azt szakértőileg megvizsgálta. Molnár Józsiás képviselő ur ajánlja, hogy ezen eszmét, mely Kézdi-Vásárhely városra ropant előnyöket ígér, tegye magáévá a képviselőtestület s intézen feliratot a kormányhoz. — A közgyűlés egyhangulag kimondja, hogy a esatlakozási tervet helyesnek ismeri el s a maga részéről mindent megtesz annak kivételére. E tárgyban feliratot intéz a kormányhoz, a képviselőházhoz, a megye összes képviselőihez, s egyszersmind felkéri a törvényhatóságot, hogy szintén pártolja ezen ügyet s a maga részéről is tegye meg a szükséges lépéseket. A képviselőtestület a felterjesztések megkésztetésével a városi tanácsot bizza meg.

3. A képviselőtestület tudomásul vette, hogy a város 1892. évi számadása jóváhagyatott. Tudomásul vette Hajdó Ödön kitűnő évnegyedes jelentését s ennek alapján felhatalmazza a tanácsot, hogy a közbizághidat az állatorvosi szakvélemény alapján javíttassa ki. Tudomásul vétetett a belügyminiszter leirata, mely szerint a regále-megváltási összeg felosztása iránt a város és igényjogosultak között létrejött bekegyezés jóváhagyatott; tudomásul vétetett a belügyminiszter azon leirata is, hogy a város közbizághidat érdeklőleg csak a képviselőtestülettel egyezségezt kötni. És minálunk így is gyakoroltatott.

Egyéb tárgya nem lévén, elnök a gyűlést bezárja.

Közgyűlés.

K.-Vásárhely, 1894. jan. 28.

A kézdívásárhelyi human intézetek közül legszerencsésebb csillag alatt született a „Rudolf” kórház. Rövid 10 éves multja van még csak és ez idő alatt alapítókéje, mely kezdetkor 975 forint volt, elérte majdnem a 42 ezer forintot. Mindenesetre fényes bizonyítéka annak, hogy az intézet vezetői mily odaadással, lelkesedéssel, szakértelemmel s kiváló ügybuzgósággal vezetik az intézet ügyeit. Ilyen ügybuzgóságot s lelkesedést tüntet föl a f. év január hó 28-án az árvaház tantermében megtartott közgyűlés is.

A szokatlan nagy számban megjelent (46 tag) s Kézdi-Vásárhely intelligenciáját képviselő közönséget elnök br. Szentkereszty Stephanie rögtönzött szép beszédben üdvözlö, a kórház gyűlését megnyitottak nyilatkoztak.

Ezután következett Dobay János, az igazgató-gondnoknak jelentése az

1893. év működéséről. A jelentés magában foglalja mindazon nevezetesebb mozzanatokat, melyek ez év alatt történtek s hű, tárgyilagos képét adja az évi működésnek.

A jelentés szerint az elmúlt évben 4401 frt 62 kr esatlatott a tőkéhez. Ebből 600 frtot agr. Karácsonyi alaptól engedélyezett a belügyminiszter, 183 frt 2 krt Háromszék megye küldött adományképpen.

Hálával emlékezik meg a jelentés az országos vöröskereszt-egylet jószágáról és kegyességéről, amennyiben az a kórház részére fennállása óta közel 12,000 forintot adományozott s 1893 május 17-én tartott ülésében ujlag megszavazta a kórház részére az évi 4—400 frt segélyt.

Ugyanezzel adózik a főszolgabírói hivataloknak, illetőleg a városi tanácsoknak, melyek szívesek voltak a szegénység miatt behajthatlan gyógykezelési költségeket a községgel, illetőleg várossal megtéríteni s így 4101 frtot megmenteni a kórház részére.

Az elmúlt évben 390 beteg ápolatott a kórházban; az ápolási napok száma 7213. A 390 beteg közül 40 volt kézdívásárhelyi, a többi vidéki, bizonyítékul annak, hogy a kórház első sorban a vidéket szolgálja.

Följegyzésre méltó esemény, hogy az elmúlt évben egy beteg egy napi élalma 20 krba került, egy napi orvossága 5 1/2 krba.

Szép eredmény, ha följegyezzük, hogy ennek dacára a betegek 99 százaléka meggyógyult. Végül hosszú életet és áldást kér a jelentés az egék uratól az összes buzgó tisztviselőkre és a kórházra.

A szép jelentés íróját hatalmasan megajánlta a közgyűlés, azt jegyzőkönyvbe iratni határozta s a lapoknak megküldeni.

Következett dr. Sinkovics Ignác szakértő s buzgó orvos évi jelentése. E szerint 390 beteg ápolatott a kórházban, 26 a mult évről maradt, 364 vétetett föl az évben. Nemre nézve volt 182 férfi, 108 nő. Gyógyultan elbocsátott 345, javultán 42, nem javultán 3, meghalt 5. Halálozás 1 1/4%. Megemlíti, hogy az elmúlt évben 104 trachomás szembeteg s számos ambulans beteg ingyen orvosi ápolásban részesült.

A jelentés tudomásul vétetett, orvosiak, ugyisint dr. Sinkovics Aurél ezredorvosnak, ki ingyen segédkezik a kórháznál, jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

(Folytatjuk.)

Mérgek Jankó csizmadia levele a szerkesztőhöz.

Tekéntetes újságfábrrikáló Uraság! Adjon Isten jónapot, békességet, áldást a tisztelt uraság hajlékában; egészséget, békességet becses uri családjában.

Tisztelt Uraság!

Ha tisztesség tudásával bátorodnam hivatalosan bekopogtatni becsületes uri hajlékába, kérem alázatos-sággal, ki ne dobasson; mert ennek nagy sora vagyon. — Mig erre rákerülhetnék, megmondom, hogy ki volnék. Mert ugyanis én annak a Jámor Estánnak, ki a tisztelt uraságnak már három levelet írt, testi-leki jóbarátja és valódi komája vagyok és Kárbahágo községnek érdemleges csizmadiaja. Az vallásom magyar, vagyis helvét, mely hitelyem ebben az katholicus községben sok

keserves órákat szervezget az polgári házasságnak szőnyegen létezésé óta. Van feleségem és gyermekeim számlálásában egészen a feltűzhatig mentem el, kik közül 5 fiu és 1 leánynak létesült. Pártos állásomra függőtlenes ellenzékes vagyok.

Majd bemutogatom érdemesített személyiséget, ha lemegek Vásárhelyre; de csak azonképpen, ha a tisztelt uraságnak nehezére nem esnék, mert ugyanis nagyon szeretném megosmerni tisztelt személyiséget, mivelhogy Están koma aszondja, hogy tisztelt uraságod velem egy vallási hitelen létezik; meg aztot es mondja, hogy kormánypártos. Hanem nem tudom, mit hidjek, mert a főtisztelendő ur aztot mondja, hogy a tisztelt uraság csak aztot írogat kormányos dolgokat, mivelhogy a kormány erősen megfizeti az uraságot, de máskülönb ellenzékes legyen. Azt es mondotta mendég, hogy mihelyt kenyértörésre kerül a polgáros házasság dolga, mind ott hagyják a mámálukok a Vikleres pártvezért és az Apponyi uraság zászlója alá kerülnek éppen úgy, mint a juhok a pakulár fütttyentésére. No ez a jövődölése kezd beteljesülni, csak abba még Tamás vagyok, hogy főispán, szolgabíró, jegyző mind oda fog kerülni, mert ezt es mindég jószolgatja, különben aszondja, mind egy szálíg elesapiák őket. Ámbátor ellenzékes vagyok, de nagyon sajnálom szegény jó uraságokat, különön jegyző urunkat, ki velem egy vallási hitelen létezik. Ezért vagyok én kételkedésben a tisztelt uraság politikai hitvallomással, mivel ugyanis keserves tapasztaltságaim vannak, az miolta ellenzékes vagyok, az pedig a legutolsó választástól számítottok. Majd megírok én ezek mikénti létezéséről egyet-mást, ha az tisztelt uraságot nem terhelem velők és reményelhetném, hogy én es megérem aztot a diésőséget, hogy levelem a tisztelt uraság kinyomtatványoztassa.

Nemcsak az mi ellenzékes állapotunkról akarok én ezzer-másszor írni, hanem Están komám leveleit is helybe igazítatom, mert elhitte a koma magát az nagy diésőségtől s némelykor olyat is mond, ami nem létezik, vagy nem úgy mondja, ahogy létezik.

A második levelében es aszondja, hogy ötöt és kántor sógorát most nem szidalmazza annyit a főtisztelendő ur, amiolta tisztelt újságját ködvtelese szerént szidalmazhassa. No hát ebben es van egy kis estilusi hiba; mert szidja biz őket es, meg a becsületes újságját es úgy, mint a bokrot.

A minap es úgy történék a dolog, hogy a komával kántor urnál vagyunk és olvasgatjuk becsületesen szerkesztményezett újságját, vagyis kántor ur olvasta s oztán megvitattuk az helyzetet. Ekkor betoppan a főtisztelendő ur, hozva a Hirmondót. Meglátja az Földet (éppen az polgáros házasságról vityatkozánk és szapulók azokat a peesoviesokat, kik ezen ellen a Kossuth apántól ránk maradt szabadság ellen mernek szaválni s meg es hallhatott valamit) olyan létezett mindjárt, mint az kakaspulyka, meg az másik perzenetben, mint az fehér fal oldala. Nesze neked Föld. Bizony egy makulányi becsületeség sem maradt rajta, de meg a kántor uron es Están komán sem; még nekem es ju-

gyarul, hanem azért nem tesz különbséget magyar és rác között, ha arról van szó, hogy bajában segítsen.

Ilyen volt az első vadrácz, kivel én az életben először találkoztam.

Mikor reggel felé megszáradva és felüdülve indulni akartunk, pénzzel kínáltam, ő mosolyogva utasította vissza.

Melegen szoritottam meg durva kezét, s ha ő tud a szemekben olvasni, ott elég őszinte hálát olvasott, hogy magát megjutalmazva érezze.

Az idő kiderült egy kissé, legalább nem esett, de az ut még vi-zesebb és sárosabb, mint tegnap.

Jobbról tisztán látszott Sárvár, mely felé második napja, hogy mind megyünk. Most már az ut egyenes irányban haladt s helységnek s így alapos reményem támadt, hogy vajamikor még is csak elérjük.

Ismét elkezdődött a rettenetes küzdelem a sár és víz ellen s végre husvét első napján délben megérkeztünk Sárvárra.

(Folytatás következik.)

tott belőle. És mondom, hogy ökemik es kaptak annyit, mint az újságpapíros. Hanem hogy elment, a földhöz vágott földet szépen felvelegetük, az rajta esett gyuródásokat kisámfáztuk és olvastattuk tovább; de előbb az igazság kedvezményezésért kántor ur is jól földhöz vágogatta a Hirmondót s mondogattott utána egyet s mást.

Hanem most bezárom levelezésemet, mert már es hosszucsukára nyult, hanem még ezzer meginstálom, hogy ezt választmányozás nélkül ne tessék hagyni.

Tisztelem a tisztelt újságfabrikáló uraságot az egész becsületes családjával. Ha nője vagyon, esőkolom ő nagyságának a paruláját; ha gyermekei léteznek, mondja meg nekik, hogy ha majd bővebb esmeretségre lepegetünk, vagyis, ha tágasabb barátság létesül közöttünk, akkor viszek nekik diót, magyarátot, es ha jól viselkednek, még szépen varrottazott bőrlabdát es.

Ezzel levelezésemet bezárni bártorkodom és maradok

alázatos szövegje:
Mértes Jankó,
falusi fogalmazó

Kelt levelem Kárbahágóban, az ur 1894. évében januárius hónapjának 27-ik napján.

Vidék.

Tisztelt Szerkesztő ur!

A „Székely Híradó” ezimű lap f. évi 2-ik számában Martonfalváról ezikk jelent meg „Visszaélés a kataszteri birtokkivekkel” ezim alatt, amely ezikkre válaszolni kötelességem, tehát helyet kérek becses lapjában.

Amint az említett lapból láttam, a ezikket valami martonfalvi fráter írta; de az még úgy látszik, azzal sincs tisztában, hogy a martonfalvi körjegyzői csoportot képező községek közül melyik község jelenben a körjegyzői csoport székhelye? No, de ehhez nem kell sok tanulás.

Hogy a kataszteri birtokkivek a községek saját költségükön készítettek, abban ezikkirő urnak teljesen igaza van, s hogy azok a körjegyzői irodán őriztetnek, az is helyes dolog, mert a községi közigazgatási adóügyi ügykezelés, birtoknyilvántartás stb. a körjegyzői ügyköréhez tartoznak; inkább következik tehát, hogy a birtokkiveknek is a körjegyző felügyelete alatt kell állniuk, mivel azok megőrzéséről s vezetéséről az 1885. évi XXII. t. ez. alapján kizárólag ő felelős, kivéven azon esetet, hogy ha a község szabályrendelet alapján külön birtoknyilvántartót nem állít be.

A birtokkivek, mint minden községben (körjegyzői székhelyeken), ugyanál is hivatalos órák alatt bárkinek — felügyeletem alatt — rendelkezésére állanak.

Gyanítom, hogy ezikkirő urnak mi nem inyőre való, az t. i., hogy az adás-vevési szerződés írását nem folytathatja éppen egész zavartalanul, mert mostanában az adóhivatal megköveteli, hogy a szerződés a körjegyző által kiállított érték-bizonyítvánnyal láttassanak el s ahol ez hiányzik, az 1881. évi XXXIV. t. ez. alapján a jegyző által kiállított bizonylattal pótolja. E miatt a szerződés-írók munkájukban gátolva vannak, s ezért a feljajdulás.

Hogy mekkora munkaköre és mennyi mindenféle teendője van egy

jegyzőnek, azt a felettes hatóságok bőlesen belátják, ha a községi lakosság egy része nem is. S hogy pedig olyan okmányok, amelyekre a jegyzőnek mindennap szüksége van, melyekről ő felelős, ne az ő őrizete alatt álljanak, azon csak úgy lehet segíteni, ha a község „Szabályrendelet” alakít, melynek értelmében rendszeresített egy birtoknyilvántartói állást, mivel a jegyző teendőin csak könnyíteni fog.

Martonfalván, 1894. jan. 18.

Körjegyző.

Jótekonyczélú adakozás.

A kovásznai Takarékpénztár-Részvénytársaság f. évi január hó 28-án tartott igazgatósági gyűlése emlékeztet ezen intézet életében, mert nyerevény ekkor osztott föl először.

A gyűlés méltóságos Potsa József főispán ur elnökölte alatt folyt le. Tudva van az széles körben, hogy ahol ő méltósága jelen van, ott a jótekonyságnak magvai hintetnek el. Ez esetben is ez történt.

Az intézet igazgatósága humánus érzésének és gondolkodásának adta tanujelét, midőn első osztzkodása alkalmával is a tiszta nyerevény 2%-át Kovászna község három iskolájában, u. m. az állami leány-, községi fiú- és a román egyházi iskolában a legjobb előmenetelt tanúsított 1—1 növendéknek, évről vízsga alkalmával a vezérigazgató, méltóságos Hollák Attila ur által, elhatározta buzditással kiosztatni; még pedig a román egyházi iskolában a magyar nyelvben legtöbb előmenetelt tanúsító növendéket fogja a kitüntetés érnei.

Ez nemcsak egyszerű jutalmazás, ami ugyan magában véve is tisztelőre méltó eszelekedet, hanem a nemzeti-ségi eszme megvalósítását célzó hazafias törekvés, ami díesére nem szorul és nagyon is érdemes arra, hogy a nyilvánosság előtt ismeretes legyen ez a tény.

A gyűlés többi tárgya keblü ügyek elintézése volt, melyek közül a pénzzel takarékoskodni tudókat az érdekli inkább, hogy a kamatláb a betételre nézve f. évi január 1-re visszahatólag 5%-ra emeltetett föl.

Kovácsna, 1894. jan. 28.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld” ezimű politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hírlapra a következő árákkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A Székelyföld kiadóhivatala.

Ujdonságok.

— **Megyéni érdemű főispánja** a múlt vasárnap Kovásznán járt. Ezen nap annál inkább is nevezetes volt a községre nézve, mivel a főispán ur ugyanazon alkalommal kézbesítette a közbirtokosságnak a jury által oda ítélt erdősítési jutalmat: ezer frankot

aranyban. Hogy a községet ilyen kitüntetés érte, az első sorban is a Sümegh Ignác érdeme, ki páratlan szorgalommal és szakértelemmel vezette az erdősítési munkálatokat, s hogy nem ok nélkül fáradozott, támogatva a közbirtokosságtól, mutatja a Kopasz nevű hegyen elért vívmány, s hogy minő munkát kellett ott végezni, azt elárulja a talaj, mely nem kis munkát adott a munkás kéznek. Sümegh főerdész elismerésül a jutalom 1/3-át kapta. Azon dében kedélyes bankett volt az Ujvilágban, melyen számosan vettek részt és ősi szokás szerint pohárköszöntőkben nem volt hiány. Majd estére vacsora volt ugyanott, melyen több intelligens hölgy családjával együtt megjelent, majd meg Bónis bandájának gyújtó zenéjénél egy rögtönzött táncmulatság keletkezett, méltó befejezésül az emlékeztetés napnak. Főispán ur a másnap reggeli vonattal utazott el székhelyére.

— **Bál.** A „Kereskedő-Ifjak Társulata”-nak f. hó 27-én a tanácsház dísztermében megtartott bálja egyik legsikerültebb estélye volt a farsangnak. Csupa egészséges, mosolygó leányarcok, kacagó asszonyszemek, amiknek szöke vagy barna tulajdonosnői fesztelen jókedvvel adták oda parányi kaecskájukat a táncra termett fiataloknak, kik derékon ölelve a habkönnyű babákat, repültek velük a sima padlaton. A toalettek mind szépek és elragadóak valának. A selyem dominált, a dekkort-ok feltűntették bájukat. Tíz órakor kezdődött meg a tánc teljes animóval. A figyelmes rendezőség eszinos táncrenddel kedveskedett a hölgyeknek; selyemzsinóron lógó kis jegyzőkönyv volt az, lapjai kék nefelejes díszszel. Az első négyest negyven pár táncolta két kolonban. Szünet után a kotillion változatos figurái csak fokozták a hangulatot. A petrezselyem senkinek sem jutott észébe. Az anyagi siker 160—180 frt között mozog. Ott voltak leányok: Török Aida, Jakab Karolin, Kozma Ilona, Fejér Vilma, Fejér Pepi, Hegyesi nővérek, Nagy Irma, Baricz és Vajda kisasszonyok Csernatonból, Tóth Róza, Csizsár Vilma, Wertán Mariska, Bartha Zsuzsika, Csekme Ilona. Asszonyok: dr. Balogh Vendelné, Nagy Lajosné, Csizsár Imréné, Dávid Gergelyné, Dávid Gyuláné, Dávid Istvánné, Zsigmond Gergelyné, Holbach Edéné (Bereczk), Czegez Mártonné, Dobál Lajosné, Fejér Károlyné, Baricz Antalné, Hegyesi Alajosné, Tóth Károlyné, Csekme Lajosné, Benkő Lajosné, Bándy Istvánné, Khel Bogdánné, Nagy Gézné, dr. Bánffy Zsigmondné, Baresa Miklósné, Jakab Istvánné, dr. Szentpétery Bálintné, Zakariás Zakariásné, Wertán Bérinné s mások.

— **Esküvő.** Kerezi Albert kézdipolyáni tanító f. évi január hó 30-án tartotta esküvőjét szentléleki Tamás Elek közs. bíró gyámleányával, György Mariska kisasszonnyal. Esküvő után a gyám házában kedélyes lakoma és vidám tánc volt. Szerenését az új frigyehez!

— **Tűz.** Kézd-Szentléleken f. hó 26-án tűz ütött ki. Márta András sütőháza gyult meg. A tüzet sikerült azonnal lokalizálni s így a sütőházon kívül egyéb nem égett el. A kár jelentéktelen.

— **Öngyilkos gyermek.** Volál községben egy Kádár András nevű

13 éves gyermek f. hó 28-án felakasztotta magát. Hogy mi vitte a gyermeket arra, hogy fiatal életének erőszakosan vessen véget, még csak sejteni sem lehet.

— **Falusi reklám.** Ozsdoláról írják lapunknak, hogy ott nagy feltűnést keltett jan. hó 28-án a falu legtöbb épületén kiragasztott piros, fehér és kék czédula. Egyik rész azt hitte, hogy komédiások jönnek, a másik meg úgy vélekedett, hogy képviselőválasztás leszén, sokan pláne háborús híreket kombináltak ki. A dolog nyitja pedig az, hogy egyik kereskedő egy kis reklámmal akarta elvesztett vevőit visszaédesgetni. A jeles hirdetés szövege rövid kivonatban ez: „Üzletemet a mai mévelt kor igényeinek teljesen megfelelőleg alakítottam át, úgy, hogy a legfinomabb boeskorok stb. nálam kaphatók stb.” A reklám hatott s Ozsdolán azóta mind a „művelt kor igényeinek megfelelő” boeskorokat viselnek.

— **A rendőrség köréből.** Egy bűvészesalád mult őszszel Kézd-Szárhelyre szorult s itt engedélyt nyert, hogy tavaszig a városban tartózkodhassék. E család vezéregyénisége, egy testes asszonyság, beállit a napokban a rendőrkapitányi hivatalba s ékes sváb dialektusban feladja az ő keserves panaszát, hogy „elment az eszed a férjemnek” s „mindéig csakisz és vér engemet”. Ebből a néhány kifejezésből megérti a rendőrkapitány, hogy itt egy családi konfliktusról van szó, tehát a dolgot meg kell reperálni. Jöjjön tehát a férj. Megjelenik egy nagy nyurga nimet, aki egy néhány szóval világot vet a homályos kérdésre, mondván: „Ne husz te natrák, ne parancsol nekem, én iszok port, mikor nekem tetszik”. Egy pillanat múlva lobogva ég a visszavonás átkos tüze. Már osszak a vagyont is. Van 9 gyermek, 3 ló s egyék bűvészet holmik. A férfinak kell a Fricz, a „Stempl” és a „Nanet”. E három név közül az első a család nagyobbik fia, a más kettő meg ló. Ez az osztály nyilvánvalólag az asszony károsodására szolgált volna, mivel neki akkor 8 gyermeke és csak egy lova marad. Az asszony rémséges felháborodással utasítja vissza ezen osztály-tervezetet; ő neki csak 4 gyermek és 3 ló kell. Sokáig folyt a civakodás az élő ingóságok felett, míg végre is a béke nem sikerülvén, rendőrkapitány kimondja, hogy az asszony kevesebbet pereljen, a férj kevesebbet igyék, mert ha botrányt idéznek elő, az egész művész-társaság hazájába visszazállitattik. Ez aztán hatott; a művész-pár műkönyvet hullatva, összebékült s boldogan hagyta el a hivatalos helyiséget.

Szerkesztői üzenetek.

P. P. urnak Ozsola. A felolvasás nagyon megköszönt. Sajnálatunkra ezért nem közölhetjük. Más alakban feldolgozva, felhasználhatók. Kéziratát a kiadóhivatalunk átvetheti. A hirt közönnel vittük s kérjük jövőre is szives közreműködését, csak rövidebb, tömörebb alakban.

F. A. urnak Alcsernáton. Későn érkezett erre a számrá, de a jövő számban közölni fogjuk. Tudósításait jövőre is kérjük.

Fogorvos Perl József

American Dentist Dr. of Dental Surgery

Kézd-Szárhelyre megérkezett és rendel a **Jancsó Dénes** szállodájában I. szám. a. Itt tartózkodása csak néhány napra terjed.

IFJ. JANCsó MÓZES

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

Ajánlja

* UJ GYORSSAJTÓKKAL, *

TÖBB SEGÉDGEPPSEL,

ujdivatu betűkkel és keretekkel

gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT,

PAPIR- ÉS

nyomtatvány-

RAKTÁRÁT

a m. tisztelt közönség becses figyelmébe.

A legelőnyösebb forrás minden-
nemű nyomtatványok, irodai és
levélpapírok beszerzésére **ügy-
véd** urak, **közigazgatási**
és más **hivatalok**, — **lel-
kész** urak, **községi elől-
járó** és **jegyző** urak s egye-
sek részére. — Nyomtatványaim
általában **jó minőségű pa-
pirra** vannak nyomva, s azok
árait **olesón** szabtam meg. Vidéki
megrendeléseket pontosan teljesítek.

M. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

MENETREND.

Érvényes 1893. május 1-től.

PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Érvényes 1893. május 1-től.

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vnnat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 4.02	este 7.43	d. u. 2.45	Medgyes	regg. 10.09	éjjel 12.47	
Botfalva	4.48	8.07		Kis-Kapus (vend., elág. Szob. felé) {	10.31	1.03	
Földvár	5.07	8.23		ind. 10.47	1.18		
Magyarós	5.26	8.43		Tövis (vend., elágazás Arad felé) {	d. u. 12.28	2.49	este 8.27
Apáca	5.42	8.57		ind. 1.08	3.47		
Kőpecz	6.02	9.16		Nagy-Enyed	ind. 1.35	4.07	8.53
Agostonfalva	6.09	9.22		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	érk. 2.21	4.40	
Alsó-Rákos	6.26	9.38		ind. 2.31	4.52		
Homoród	6.55	10.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	érk. 3.08	5.20	
Kacsa	7.12	10.15		ind. 3.18	5.25		
Bene	7.32	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	érk. 5.14	regg. 6.52	11.01
Erked	7.52	10.51		ind. este 6.08	7.40		
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	8.23	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	érk. 10.44	11.53	
Segesvár (vendéglő)	8.46	11.27		ind. 11.04	d. u. 12.09	2.18	
	8.53	11.32		Budapest	regg. 6.35	este 8.40	regg. 7.25

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12 óra 20 perczkor; a gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5 óra 15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 5.00	délután 9.38	délután 2.33	Brassó	ind. reggel 5.46	reggel 8.50	délután 3.10
Imecsfalva	5.15	9.55	2.50	Szász-Hermány	6.01	9.09	3.29
Páva-Zabola	5.26	10.12	3.07	Prázmár	6.19	9.31	3.53
Kovácsna	5.46	10.34	3.39	Kökös	6.30	9.44	4.06
Barátos	6.93	10.59	4.04	Uzon	6.41	9.57	4.25
Nagy-Borosnyó	6.15	11.17	4.19	Kilyén	6.53	10.12	4.38
Eresztvény	6.32	11.35	4.37	Sepsi-Szentgyörgy	7.11	10.32	5.03
Sepsi-Szentgyörgy	7.02	d. u. 12.10	5.17	Eresztvény	7.33	11.59	5.31
Kilyén	7.10	12.20	5.27	Nagy-Borosnyó	7.50	11.17	5.53
Uzon	7.23	12.36	5.43	Barátos	8.11	11.41	6.22
Kökös	7.33	12.42	5.56	Kovácsna	8.31	12.08	6.40
Prázmár	7.48	1.11	6.18	Páva-Zabola	8.42	12.21	6.53
Szász-Hermány	8.01	1.33	6.38	Imecsfalva	8.54	12.36	7.08
Brassó	8.18	1.47	6.56	Kézdi-Vásárhely	9.08	12.54	este 7.26

Kézdi-Vásárhely, ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája